

DONG Olierør A/S

Nesa Alle 1
2820 Gentofte

Plan- og virksomhedsområdet
J.nr. ODE-200-00057
Ref. Klhou/hebec
18. november 2009

Afgørelse om VVM pligt for anlægsændringer og ændrede driftsvilkår for DONG Olierør og for LPG udskibningsfaciliteter på Shell Havne-terminal i Fredericia forårsaget af tilslutning af Hejre-feltet

Miljøcenter Odense har den 16. september 2009 via Fredericia Kommune modtaget anmeldelse i henhold til VVM-bekendtgørelsen for ændringer, der er planlagt i forbindelse med tilslutning af Hejre-feltet til DONG Olierør A/S' transportsystem.

Projektet berører primært olierørledningen på tværs af Jylland samt DONG Olierør A/S Råolieterminalen og Shell Havne-terminal i Fredericia.

Råolieterminalen og Shell Havne-terminal i Fredericia reguleres af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, hvorimod olierørledningen, herunder Filsø pumpestation, reguleres af olietankbekendtgørelsen/miljøbeskyttelseslovens kapitel 3. Desuden er der for olierørledningen – i modsætning til Råolieterminalen, ikke tale om væsentlige anlægsmæssige ændringer i forbindelse med projektet.

Derfor vurderes spørgsmålet om VVM-pligt særskilt for olierørledningen/Filsø Pumpestation henholdsvis Råolieterminalen og Shell Havne-terminal.

Afgørelse

Landlejningen/Filsø Pumpestation

Det er Miljøcenter Odenses vurdering, at olierørledningen hverken er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller bilag 2¹, og at der derfor ikke er VVM-pligt på rørledningsdelen.

Råolieterminalen og Shell Havne-terminalen

Projektet er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 38 "Enhver ændring eller udvidelse af projekter, der er opført i dette bilag, såfremt en sådan ændring eller udvidelse i sig selv opfylder de eventuelle tærskelværdier, der er fastsat i dette bilag" idet projektet i sig selv ville kunne omfattes af bilag 1, punkt 25 "Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige

¹ Bilag 1, pkt. 16a): omfatter kun rørledninger med en diameter på over 800 mm, DONGs pipeline er 20", svarende til ca. 500 mm. Bilag 2, pkt. 11i) omfatter efter miljøcentrets vurdering udelukkende *nyanlæg* af olie- og gasledninger.

efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer².

I henhold til bekendtgørelsens § 3, stk. 1 betyder det, at anlægget er VVM-pligtigt.

Projektet kan ikke realiseres, før der er vedtaget kommuneplanretningslinjer for anlægget, ledsaget af en redegørelse der indeholder en vurdering af anlæggets virkning på miljøet, og der skriftligt er meddelt tilladelse til projektet.

Afgørelsen er truffet på baggrund af de oplysninger, der er indeholdt i anmeldelsen.

Beskrivelse af projektet

I forbindelse med planlagt produktion af olie og gas fra Hejre-feltet i den danske del af Nordsøen fra efteråret 2013 har Hejre Development Group, som ejer Hejre-feltet, anmodet DONG Olierør A/S om at stille kapacitet til rådighed til transport af olie fra Hejre-feltet i olietransmissionssystemet fra Nordsøen til DONG Olierørs råolieterminal i Fredericia.

Transport af olie fra Hejre-feltet vil medføre ændrede driftsforhold i transmissionssystemet. I dag transporteres udelukkende stabiliseret råolie, mens råolien fra Hejre-feltet i forhold til nu har et højere indhold af kondenserede gasser og dermed et højere damptryk. På grund af de ændrede driftsforhold vil det være nødvendigt at foretage ændringer på DONG olierørs råolieterminal i Fredericia.

Samlet omfatter de tekniske anlæg pumpeplatformen Gorm E i Nordsøen, 220 km rørledning i Nordsøen fra Gorm E platformen til den jyske vestkyst, 110 km rørledning tværs over Jylland, herunder en pumpestation i Filsø og 14 ventilstationer, samt råolieterminalen i Fredericia. Fra råolieterminalen udskibes cirka 75% af råolien via Shells Havneterminal ved Fredericia Havn og 25% af råolien føres til Shell Raffinaderiet. Projektet, som omfattes af denne afgørelse, inddrager alene de landbaserede anlæg.

Olie og kondenseret gas fra Hejre-feltet forventes at udgøre 20-25% af den transporterede råolie i 2013, og tilslutningen af Hejre-feltet til olierøret medfører derfor et øget indhold af flygtige kulbrinter i råolien.

På grund af det forhøjede indhold af flygtige kulbrinter (kondenserede gasser) vil der blive opført nye anlæg på DONG Olierørs råolieterminal i Fredericia. Der skal etableres større afgasningskapacitet enten ved forøgelse af kapaciteten på det eksisterende afgasningsanlæg eller ved etablering af et nyt afgasningsanlæg. Endvidere skal der etableres et gasbehandlingsanlæg til separation af metan og ethan og LPG (propan+butan) fra råolien på råolieterminalen.

² Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

I dag føres råolien først gennem to vandseparatorer til et afgasningsanlæg. Den afgassede råolie bliver herefter ledt over i ni råolietanke, hvoraf DONG Olierør A/S ejer de seks tanke og A/S Dansk Shell de tre. Tankene har en samlet kapacitet på cirka 400.000 m³. Fra tankene bliver råolien udskibet fra Shells havneterminal ved Fredericia Havn, via en Shell-ejet rørledning der forbinder DONG Olierørs rålieterminal og Shells havneterminal, eller overført til Shell Raffinaderiet. Gassen fra afgasningsanlægget anvendes som fuel-gas på Shell Raffinaderiet.

Efter tilslutning af Hejre vil råolien gennemgå samme proces. Men det vil blive nødvendigt at opgradere afgasningskapaciteten på Rålieterminalen, og der vil være et betydeligt indhold af LPG i gassen, hvorfor det vil være nødvendigt at adskille LPG fra den øvrige gas i et gasbehandlingsanlæg. LPG'en vil blive oplagret i tryktanke på Rålieterminalen. Gassen sendes via en eksisterende Shell-ejet LPG-rørledning til Shells havneterminal, hvor gassen udskibes. Den resterende gas vil som i dag blive anvendt som fuel-gas på Shell Raffinaderiet. Der skal etableres forbindelse til eksisterende flare på Shell Raffinaderiet, eller alternativt skal der om nødvendigt etableres ny flare på Shell Raffinaderiet eller på DONG Olierørs rålieterminal.

Den øgede produktion af LPG vil medføre en opgradering af lastehastigheden i Shells LPG-rørledning fra i dag 120 m³/time til 220 m³/time. Ligeledes vil der ske en opgradering af LPG-skibenes kapacitet fra de nuværende 1.000 tons til forventet 3.000 tons pr. udskibning. Antallet af skibsanløb på udskibningskajen vil være uændret.

Det forventes, at der vil blive behov for lagerkapacitet til 1.500 m³ propan, 2.000 m³ butan og 1.500 m³ uspecificeret gas. LPG oplagres typisk i overjordiske kugletanke svarende til de tanke, der allerede findes på Shell Raffinaderiet i dag. Alternativt kan LPG oplagres i helt eller delvist jorddækkede tanke. Lagertankene vil blive ejet af DONG Olierør A/S, og forventes placeret på rålieterminalens arealer, men afhængig af risikoforholdene, kan det blive nødvendigt at placere tankene på Shell Raffinaderiets nuværende areal. Den endelige placering vil blive afgjort på baggrund af tekniske, miljømæssige og risikomæssige analyser.

Vurdering af projektet

Bemærkninger fra kommunen

Ved fremsendelsen af DONG Olierør A/S' anmeldelse og projektbeskrivelse har Fredericia Kommune medsendt følgende bemærkning til projektet:

Kommunen skal anmode om at blive inddraget i vurderingen af de planmæssige forhold, spildevandsforholdene, risiko-, lugt-, luft- og støjforholdene i forhold til naboarealerne, samt de eventuelle driftsmæssige ændringer for Shell-raffinaderiet og udskibningsanlægget ved Skanseodde.

Vurdering af evt. VVM-pligt på landleddningen og Filsø pumpestation

Det er Miljøcenter Odenses vurdering, at olierørledningen hverken er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller bilag 2³, og at der derfor ikke er VVM-pligt på rørledningsdelen.

Der er en sikkerhedszone på 20 m på begge sider af rørledningen, hvor der ikke må opføres bygninger, som tjener til ophold for mennesker. DONG skal underrettes før der arbejdes eller opføres andre bygninger i denne zone. Sikkerhedszonen er implementeret i kommuneplanmæssig sammenhæng.

Sikkerhedszonen er udlagt med baggrund i Arbejdstilsynets tillægsbestemmelser til GPTC – Guide for Gas Transmissions and Distribution Systems, og bestemmelse af minimum afstande til bygninger ændres ikke ved den aktuelle ændring af produkt i rørledningen.

Habitatbekendtgørelsens regler for Natura 2000 områder og bilag IV arter

Pumpestationen i Filsø og dele af pipelinen er beliggende i Natura 2000 område. Habitatbekendtgørelsen⁴ forpligter myndighederne til ikke at vedtage en plan eller godkende et projekt, hvis planen eller projektet skader et Natura 2000-område eller beskyttede arter efter Habitatdirektivets bilag IV. Det betyder, at Miljøcenter Odense skal foretage en konkret vurdering i forhold til Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning.

På det foreliggende grundlag kan det ikke udelukkes, at projektet kan påvirke Natura 2000-området, og der skal derfor laves en konsekvensvurdering. Projektet kan ikke realiseres hvis konsekvensvurderingen viser at projektet

- kan forringe Natura 2000 områdets naturtyper og/eller levestederne for de arter området er udpeget for – eller det er usikkert om projektet har skadelige virkninger på bevaringsmålsætningen
- kan forstyrre på en måde, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for
- kan beskadige eller ødelægge bilag IV arters yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde
- kan ødelægge bilag IV plantearterne i alle livsstadier

Oplysninger til brug for konsekvensvurderingen

Til brug for konsekvensvurdering i henhold til habitatbekendtgørelsen bør nedenstående belyses nærmere, så vidt muligt ved kvantificering på grundlag af den eksisterende viden:

³ Bilag 1, pkt. 16a): omfatter kun rørledninger med en diameter på over 800 mm, DONGs pipeline er 20", svarende til ca. 500 mm. Bilag 2, pkt. 11i) omfatter efter miljøcentrets vurdering udelukkende *nyanlæg* af olie- og gasledninger.

⁴ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 som ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

- risikoen for større emission af kulbrintedampe ved udtagning af rensegris, samt løsninger til minimering heraf,
- øgede konsekvenser for habitatområdet af olieudslip ved lækage som følge af øget tryk i ledningen,
- øgede konsekvenser for habitatområdet i form af gasudslip ved lækage som følge af øget tryk i ledningen.

Konsekvensvurderingen vil indgå i grundlaget for, om der kan træffes afgørelse om godkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 af de nye driftsbetingelser for olierørledningen - herunder Filsø pumpestation.

Vurdering af evt. VVM-pligt på Råolieterminalen og Shell Havneterminal

Projektet indebærer etablering af ny lagerkapacitet for propan (1.500 m³/ 750 tons), butan (2.000 m³/ 1.200 tons) og off-spec. gas (1.500 m³). Dette vil i sig selv være omfattet af Risikobekendtgørelsen som en kolonne 3-virksomhed ved punktet "Yderst letantændelig flydende gas (inkl. F-gas) og natur gas" i bekendtgørelsens bilag 1, del 1, idet punktets tærskelmængde på 200 tons er overskredet.

Projektet er i sig selv omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 25 "Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer"⁵. Gennemførelse af projektets anlægsmæssige del sker imidlertid på DONG Råolieterminalen, der i forvejen er omfattet af Risikobekendtgørelsen som en kolonne 3-virksomhed. Projektet er derfor i stedet omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 38 "Enhver ændring eller udvidelse af projekter, der er opført i dette bilag, såfremt en sådan ændring eller udvidelse i sig selv opfylder de eventuelle tærskelværdier, der er fastsat i dette bilag".

I henhold til bekendtgørelsens § 3, stk. 1 betyder det, at anlægget er VVM-pligtigt.

Udover de drifts og anlægsmæssige ændringer på Råolieterminalen vil VVM-en tillige omfatte den øgede udskibning fra Shell Havneterminalen, idet denne er foranlediget af projektet og ikke vil have et eget liv, hvis projektet ikke realiseres.

Afgørelsen og anmeldelsen offentliggøres i forbindelse med den indledende indkaldelse af ideer og forslag.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål. Klagefristen er 4 uger fra i dag. Klagen skal sendes direkte til Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV eller som e-post til nkn@nkn.dk.

⁵ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Nævnet vil efter modtagelse af klagen sende en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke begynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvist medhold. Vejledning om klageregler og gebyrordning kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Miljøcentrets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra i dag.

Med venlig hilsen

Klaus Hougaard
72548481
klhou@ode.mim.dk

Kopi til:

A/S Dansk Shell	Christian.Treulle@shell.com
Billund Kommune	kommunen@billundkommune.dk
Fredericia Kommune	kommunen@fredericiakom.dk
Varde Kommune	vardekommune@varde.dk
Vejen Kommune	post@vejenkom.dk
Vejle Kommune	post@vejle.dk